

Den engelske piken

KATHERINE WEBB
Tidligere utgitt på Gyldendal:

Arven, 2011
Det du ikke ser, 2012
En sang fra fortiden, 2013
Det forbudte barnet, 2014
Italienske netter, 2015

Katherine Webb

Den engelske piken

*Oversatt fra engelsk av
Jan Chr. Næss*

GYLDENDAL

Originaltittel: *The English Girl*

Copyright © Katherine Webb 2016
Norsk utgave © Gyldendal Norsk Forlag AS 2016

www.gyldendal.no

First published by the Orion Publishing Group, London

Printed in Lithuania
Trykk/innbinding: ScandBook UAB
Sats: Type-it AS, Trondheim 2016
Papir: 70 g Holmen Book Cream 1,6
Boken er satt med Sabon 10,5/12 pkt.
Omslagsdesign: Emma Graves

Oversetter Jan Chr. Næss er medlem av Norsk Oversetterforening

ISBN 978-82-05-49060-4
ISBN 978-82-525-8646-6 (Bokklubben)

Alle Gyldendals bøker er produsert i miljøsertifiserte trykkerier.
Se www.gyldendal.no/miljo

Bedford, England, oktober 1939

Faren til Joan var frynsete i seks dager etter onkel Godfreys besøk. Det var Joan som fant på å kalle ham det, for hun måtte tenke på en gammel filledukke når han var sånn – litt av fyllet tørt ut, og øynene var erstattet av korssting. Nå brukte også Daniel uttrykket, selv om han bare var fem år gammel og egentlig ikke forsto det. Joan var syv, og forsto det ikke helt, hun heller. Ellers var faren ofte i konstant bevegelse og laget mye lyd – han sang og kom med høylytte erklæringer, sjonglerte epler og steppet på de sprukne, brune gulvflisene på kjøkkenet. Men når han var frynsete, ble han taus – nesten lydløs – og han beveget seg som om han ikke husket hvor han skulle. Skuldrene sank sammen, ansiktet ble slapt. Han sluttet å barbere seg og bade, og han kunne gå med den samme genseren i en uke. Det skjedde ikke ofte, men det var det verste Joan visste. Det føltes som om verden gikk under.

Faren til Joan het David og var en spedbygget, mager mann. Ansiktet var langt, med klare, blå øyne bak stålinnfattede briller, dype smilerynker i kinnene og musefarget hår som han gredde bakover med brylkrem. Han duftet av tobakk, barberskum og mentolsalve. Storebroren Godfrey var høy og skarp. Han ankom i den største bilen Joan hadde sett, den var grå og glatt som våte pingviner i dyrehagen. Han var kledd i mørk dress og tok ikke av seg hatten, kastet et raskt, opprørt blikk på den trange entreen og sendte ungene et smil som gjorde dem for sjenerte til å si noe.

«Det er jo din skyld at de ikke vil treffe deg, det skjønner du vel,» overhørte Joan at Godfrey fortalte David. Hun

visste at det var stygt å tyvlytte, men huset var så lite og veggene så tynne at det var vanskelig å la være. «Herregud, hvis de fikk vite at jeg besøkte deg ... det er din egen skyld at du ble utstøtt, David.»

«Hva gjør du egentlig her, Godfrey?» spurte David med en stemme som begynte å høres frynsete ut. Joan hadde også overhørt noe annet en gang. Det var moren hennes som fortalte fru Banks i nummer tolv at familien til David var rikere enn Krösus. Hun hadde ingen anelse om hva det ville si.

Foreldrene til Joan var ikke rike. Rike folk levde i slott, og kjørte sanne biler som onkel Godfrey i stedet for å ta bussen. Joan spekulerte ikke stort på hvordan det måtte være. Faren hennes var daglig leder for Rex Theatre, den lokale kinoen. Der var det et tungt sceneteppesom luktet innestengt, og røde fløyelsrep. Og Joan og Daniel fikk ofte være med og sitte på fanget hans på maskinrommet. Etter filmen fortalte han vidunderlige eventyr om stedene de hadde sett, alle verdens land og byer og mennesker. Joan mente at Rex Theatre måtte være uendelig mye mer verdt enn en hvilken som helst bil eller et slott. Alle klassekameratene misunte henne.

«Du kan uansett ikke la deg verve,» sa moren til faren da Godfrey hadde reist. Hun kikket ikke opp fra potetene hun skrelte. Hun sa det med hard, kantet stemme, etterfulgt av en ladet stillhet. «Ikke med det brystet og de øynene,» la hun til. David satt taust bak henne ved kjøkkenbordet og pusset brillene med lommetørkleet.

Når pappa var frynsete, var mammas løsning å mate ham. Måltidene ble så omfattende og forseggjorte som butikkhyllene tillot. Ettermiddagsteven ble servert med glorete, kompliserte kaker, for eksempel den merkelige, sammensunkne saken med mandarinbåter fra en enorm hermetikkboks, som lignet en kjempestor, filetert gullfisk. Men det eneste synlige resultatet av all maten, var at pappa fikk kulemage. Når Joan og Daniel ville ha ham til å fortelle historier på sengekanten, smilte han blekt og ristet på hodet.

«Spør mamma, små venner. Pappa er litt sliten i kveld.» Det var bare det at historiene hans var så mye bedre enn

mammas. Han fortalte dem så livaktig, med hundre stemmer og ansiktsuttrykk og gester. Han kunne være en eldgammel kjerring, eller en ond tyv, eller en bitte liten fe. Joan lurte på om det skyldtes krigen. De hadde erklært krig mot Tyskland kort tid før Godfrey kom på besøk. Joan visste hva krig var, rent teoretisk, men hun hadde ingen anelse om hvordan en krig fortonte seg eller hva den medførte. Hun hadde vært litt bekymret noen dager, etter at frøken Keighley brast ut i tårer under oppropet en morgen. Men snart etter syntes det ikke som om krig betydde noen vesentlig endring fra det normale.

«Det går bra, pappa,» sa hun og tenkte på krigen. Men smilet hans visnet, og han svarte ikke, og Joan ble om mulig enda mer forvirret.

Den sjette dagen innså hun hva som måtte til. *Tusen og én natt*. Den var hennes talisman, hennes hemmelige våpen, for den var både hennes og farens favoritt. Neste gang hun gikk for å be ham fortelle eventyr, hadde hun boken i hendene, og hun aktet ikke å la seg avvise. Hun klatret opp i fanget hans, slik at han ikke kunne overse henne. Da han tittet ned, virket det som om han så på henne langt borte fra. Hun skjøv boken inn i hendene hans. Det var et avgjørende øyeblikk, og hun følte seg anspent. Daniel sto rett bak henne, med koseteppet under den ene armen og tommelen i munnen.

«Kan du ikke lese et eventyr for oss? Vær så snill?» Hun stirret inn i farens ansikt, på skjeggstubbene hans, skyggene rundt øynene. «*Vær så snill?*» gjentok hun. David trakk pusten. Så bøyde han seg og løftet Daniel opp ved siden av Joan.

«Ja vel, små rampunger,» sa han lavt. Joan kjente en sånn lettelse at det nesten svimlet for henne.

Daniel krøp sammen under armen til David. Blikket var allerede blankt og søvnig, og han lyttet mer til farens stemme enn til selve historien. Men Joan slukte hvert ord. Det var i grunnen det samme hvilket eventyr han tok, men valget falt på *Ali Baba og de forti roverne*. Han begynte å lese, og Joan spurte ham om alle stedene, hvor de var og hvordan de så ut.

Hun visste svarene fra før av, men det virket som om faren frisknet til for hver beskrivelse han ga.

«Å, men vet du ikke det, Joan? Arabia er fylt av magi! Hvordan kunne det ellers være mulig å overleve i en sånn ørken? Arabia er et hav av sand, det største i hele verden. Sanden strekker seg i hundrevis av kilometer i alle retninger, klarer du å forestille deg noe sånt? Rullende åser og daler av gyllen sand så tørr som knokler.»

«Men finnes det ikke *noe* annet enn sand der?» spurte hun.

«Hvorfor tror du de som lever der, kaller ørkenen for Tomhetens hjørne?»

«Men *hvordan* klarer noen å leve der? Hva spiser de?»

«Magi! Det var jo det jeg sa. Det lever ånder der også, og de hjelper menneskene. Ånder kan trylle sand om til gull, vann eller mat, eller hva annet du trenger. Derfor er det viktig å sørge for å ha dem på din side. Men de er noen luringer, alltid ute etter en gunstig byttehandel.»

«Hva slags byttehandel, pappa?»

«Tja, da jeg var der, traff jeg en ånd som het Dervisj, og ...»

Dess mer David leste og dess mer Joan spurte, dess mindre frynsete ble han. Hun ble fylt av glede. I morgen ville han dufte av barberskum og mentol, og ikke skitne gensere og te som hadde stått for lenge. Han ville bli seg selv igjen: bevegelig og rask, ikke stille og fortapt. Joan var fullstendig overbevist om at faren hennes var magisk, at *Tusen og én natt* var en magisk bok og at Arabia var et magisk sted. En dag skulle faren hennes ta henne med dit, det visste hun.

Muscat, november 1958

«Klar?» Rory løftet hånden og rettet på hatten til Joan, enda det var helt unødvendig. «Du ser pen og stilig ut,» sa han. Joan var så fordypet i egne tanker at hun knapt enset ham. Hun trakk pusten og nikket. Luften var tørr og varm, med en uventet sjøsmak som underlig nok ikke var det minste forfriskende. De lange skjorteermene, og buksene som hun var nødt til å gå med under skjørtet, var ukomfortable, og det var et svare strev å holde seg i ro.

«Jeg er vel så klar som jeg kan bli, tror jeg. Du kan bare gå – hun sa at jeg skulle komme alene, og jeg vil ikke at hun skal se at du fulgte meg hit.»

«Jeg måtte jo følge deg, vi er ikke i Bedford lenger. Og bare hyggelig, forresten.»

«Beklager, Rory. Takk. Jeg bare ...» Hun la en lett skjelvende hånd på armen hans og trakk på den ene skulderen.

«Jeg vet det. Jeg vet hva dette betyr for deg. Jeg håper bare at det ikke ... Nei, glem det. Jeg håper det står til forventningene. Jeg håper *hun* står til forventningene.» De snakket med dempet stemme, for utenom dem var den vesle gaten tom, og skyggene mellom husveggene fortonte seg som strenge bibliotekarer.

Rory fremsto delvis som en silhuett mot sollyset som kom bakfra og gjorde ham til en mørk, utydelig utgave av seg selv. Han hadde et rundt ansikt – Joan hadde alltid tenkt på det som et bamseansikt – med myke kinn, brune øyne, litt trutmunn og krøllete, mørkt hår som lignet veldig på hennes. Men huden var voksaktig, og han hadde poser under øynene, noe som skyldtes søvnløse netter og varme. Det var

noe fremmed over ham. Joan myste bekymret opp mot et eldgammelt vaktårn som sto på fjellet bak dem, et tettpakket omriss mot den blendende blå himmelen. De sto utenfor et beskjedent murhus i Harat al-Henna, en bydel ved hovedporten, men utenfor bymuren i Muscat. Hver kveld ved solnedgang ble en antikvert kanon avfyrt på et av fortene nede ved sjøen. Da stengte man porten for natten, og bydelen lå isolert på utsiden. Etter solnedgang ble ingen sluppet inn i byen uten offisiell tillatelse.

«Det er klart hun står til forventningene mine,» sa Joan og smilte.

«Jo, men det kan være skuffende noen ganger ... å møte heltene sine. Jeg mener, når det viser seg at de tross alt er mennesker.»

«Sludder. Ikke et så enestående menneske som henne. Dessuten har jeg lest absolutt alt hun har skrevet. Det føles som om jeg kjenner henne allerede.»

«Ja vel, da. Har du fyrstikker til lykten din, når du skal hjem?»

«Jeg har alt jeg trenger, Rory. Slapp av.» Med ett var hun utålmodig etter å bli kvitt ham. Hun ville ha dette øyeblikket for seg selv, og hun trengte tid og rom til å fordøye det. Ingen skulle se hvor anspent hun var – det ble hun alltid bare mer nervøs av.

«Ja vel. Lykke til. Pass på at de ikke låser deg ute, OK?» Han bøyde seg frem for å gi henne et kyss på kinnet, men Joan trakk seg unna.

«Tsk, ts, Rory – ikke foran araberne, ikke sant?» sa hun.

Joan ventet til lyden av fottrinnene hans hadde dødd helt vekk, så trakk hun pusten og vendte seg mot en unnselig dør i husveggen ved siden av seg. Som alle de andre dørene i området, var denne laget av gammelt akasietre, som den arabiske solen hadde bleket og hamret til konsistensen minnet mer om sten. Teglstensveggene hadde en gang vært hvitmalt, men nå var de sprukket opp i et mønster som kunne minne om årene i et blad og avslørte den smuldrende pussen under malingen. Huset var kun to etasjer høyt, kvadratisk

og med flatt tak. Skoddene var stengt mot østhimmelen. Bakveggen hvilte mot foten av en fjellskråning, og det var neppe plass til noen bakdør. Rustrøde fjell stakk i været som taggete hender og holdt byen i et uventet beskyttende, men nådeløst grep. Omgivelsene besto av sten og fjell og hard sol, harde skygger og ingen mykhet noe sted. Et minutt var gått, og Joan begynte å lure på om hun var feig som bare sto og noterte seg hva hun så, som om hun helst ville utsette det øyeblikket hun hadde lengtet sånn etter. Med hjertet i halsen banket hun på døren.

Den ble åpnet nesten umiddelbart av en høy, sort mann kledd i typisk omansk stil, i en grå *dishdasha* – den luftige, lange kjortelen som var mennenes tradisjonelle klesplagg – med belte rundt livet og en *khanjar* – den utbredte, buede kniven – stukket nedi. Kinnene hans var uthulede. Det hvite i øynene hadde antatt en lys, brun farge, som om de var flekket av kaffe. Regnbuehinnene var fullstendig sorte. Skjegget var hvitt, i likhet med de få hårtjafsene som var synlige under en knyttet turban. Joan kunne ikke fastslå alderen hans. Ansiktet var eldgammelt, men ryggen var rank og skuldrene rette. Han stirret ned på Joan med et taust, uttrykksløst blick. Hun tenkte nesten at han måtte være stum. Hendene hang løst ned langs siden, og Joan merket seg hvor enorme de var, med lange fingre som minnet om bena på en edderkopp. I neste øyeblikk åpnet han munnen og snakket.

«Du er Joan Seabrook.» Stemmen hans var tynn.

«Ja,» sa Joan. Hun rødmet og kjente seg skamfull. «Jeg er Joan Seabrook,» gjentok hun formålsløst. «Er det her Maude Vickery bor? Jeg tror hun venter meg.»

«Jeg ville ikke ha åpnet døren om hun ikke ventet deg,» sa den gamle mannen. Han smilte med en svak vridning av de rynkete leppene. Han snakket engelsk nesten uten aksent, formet hvert ord omhyggelig, som om han hogde dem ut i sten. «Gå opp trappen. Damen venter.» Han rygget for å gi henne plass, og Joan skrittet forbi ham.

Innvendig stinket huset som en stall. Joan løftet uvilkarlig en hånd til nesen. Luften var ikke verre enn den man ville

finne i en stall hjemme, men så uventet at den føltes kvelende. Døren lukket seg bak henne, og hun strevde med å se noe i det plutselige mørket. Hun syntes hun hørte en tørr, hvesende latter fra den gamle mannen bak seg. Hun skotet mot ham, men ansiktet hans var skjult i skyggene. Han sto helt stille uten å si noe, men hun oppfanget et glimt av de vaktsomme øynene hans. Joan følte seg brydd og klønete som et barn der hun krysset gangen bort til foten av stentrappen og begynte å gå oppover.

Halvveis oppe svingte trappen, og i lyset som strømmet inn gjennom et åpent vindu, så Joan at gulvet var overstrødd med strå og mørke kuler som kunne være saue- eller geite-lort. Joan rynket pannen forundret. Øverst i trappen var det bare to rom, et på hver sin side av en liten avsats. Hun nølte et øyeblikk, men så var det en stemme som ropte på henne fra rommet til høyre.

«Ikke stå der og heng, hvem du enn er. Jeg er her inne. Du må tilgi at jeg ikke reiser meg, men jeg er simpelthen ute av stand til det.» Det var en hard stemme, med noe kranglevo-rent over seg. Dialekten røpet at den tilhørte en person med opphav i Home Counties, noe som fikk Joans hjerte til å slå fortere igjen. Hun kunne ikke la være å smile, ja, et øyeblikk var hun på nippet til å le. Hun fulgte stemmen og kom inn i et kvadratisk rom med hvite vegger og buede vinduer lavt på frontveggen. Disse var stengt med skodder. Kun et enkelt vindu med utsikt mot de bratte fjellene i syd var åpent, og lyset som kom inn gjennom dette vinduet, fylte rommet med en mild glød. En antikvarisk, sort sykkel sto lent mot fotenden av en smal seng som var pent oppredd med falmede pledd stramt foldet inn under madrassen. På hver side av sengen var det en stor pottepalme, og på gulvet sto en for-seggjort stålampe i metall. Det var et ryddig skrivebord der, og et langt bokskap. De øverste hyllene var tomme, og alle bøkene i rommet befant seg enten i de nederste hyllene opp til litt over en meters høyde, eller de lå i stabler på gulvet der det ikke lenger var plass i hyllene. Midt på gulvet lå et frynsete teppe, og der sto to pinnestoler rett overfor en

rød chesterfieldsofa. Ved siden av sofaen hadde en høy stabel arabiske og engelske tidsskrifter sklidd ut og lå utover gulvet.

To lyshårede arabiske mynder lå og sov i en teppehaug langs bakveggen. De lå filtret inn i hverandre, og det var vanskelig å avgjøre hvilke ben, ører og haler som hørte til hvilken hund. Den ene av dem åpnet et ravgult øye og stirret på Joan, og en liten stund var den lave snorkingen fra hundene den eneste lyden i rommet. Lukten av hundene var noe av det som gjorde luften i rommet tett og tung å puste i. En trekiste med utskjæringer gjorde tjeneste som salongbord, og ved siden av kisten sto en rullestol av det gammeldagse slaget, med kurvstol, og i den satt Maude Villette Vickery. Joan forsøkte å ikke stirre. Den urovekkende, nesten surrealistiske følelsen som fylte henne, kom av at hun sto ansikt til ansikt med et menneske hun hadde forestilt seg og drømt om så mange ganger at det nesten syntes umulig at hun faktisk kunne eksistere i virkeligheten.

Det første som slo Joan, var hvor liten Maude var. Det var noe nesten barnaktig over henne. Tynne knær og albuer stakk spisst frem under et gammeldags skjørt med høyt liv og en faldet bluse med stiv krage. Føttene, som hvilte på et lite trinn på stolen, var delikate som dukkeføtter. Til tross for varmen hadde hun på seg tykke strømper. Håret var rett og grått, bundet opp i en streng knute bak på hodet. Ansiktet var innsunket og rynkete, men med en karaktersterk benbygning under huden. Etter noen sekunder gled ansiktstrekkene mer sammen med de Joan kjente fra bilder av Maude som ung kvinne: det skarpe blikket i de klare, blågrå øynene; den krumme nesen. Joan holdt en viss avstand for ikke å ruve over henne. «Kom nærmere, jeg biter ikke,» sa Maude. Joan gikk lydig et skritt frem. Små støvskyer reiste seg fra teppet under føttene hennes. Maude myste granskende mot henne. «Du verden, så høy du er. Eller kanskje ikke? Jeg synes alle virker høye. Abdullah!» ropte hun brått. Joan skvatt. Maude lente seg mot døråpningen. «Te, Abdullah!» ropte hun, enda de ikke hadde hørt noe svar.

Hun snudde seg mot Joan igjen og trakk lett på skuldrene. «Jeg vet at han hører meg. Gamlingen har hørsel som en flaggermus,» sa hun. De var stille et øyeblikk.

«Jeg er så glad for å få treffe deg, frøken Vickery,» sa Joan. «Jeg er nesten litt skjelven. Jeg har vært opptatt av deg siden ...» Hun stilnet idet en gasselle kom trippende inn fra det andre rommet. Joan stirret storøyd. Dyret stanset opp og betraktet henne med et stort, fuktig blick omringet av skarpe sorte og hvite striper, som om den var overdrevent sminket. Så snøftet den lavt og tuslet bort til Maude og snuste på fingrene hennes. Maude smilte.

«Ditt grådige beist. Du får dadler når vi får dem, og ikke før. Først må Abdullah komme med dem.»

«Du har en gasselle,» påpekte Joan dumt.

«Ja visst har jeg det. Jeg kom over ham i souken, like før han skulle slaktes. Abdullah ville bruke ham som middagsmat, men se på det ansiktet. Hvordan er det mulig å motstå noe sånt? Og de latterlige, store ørene. Han virket så ynkelig. Jeg orket ikke tanken på å spise ham.» Hun ga Joan et syrlig blick. «Svakt, ikke sant?»

«Jeg trodde ikke kvinner hadde adgang til souken?» sa Joan. Hun kom ikke på noe annet å si.

«Det stemmer,» sa Maude og rufset i hårlokken mellom øynene til gasellen uten å forklare nærmere. Den gylne pelsen virket myk som silke.

«Tja, det forklarer i alle fall ...» Joan stanset seg selv i siste liten før hun sa noe utilbørlig. Maude kikket raskt opp på henne.

«Møkka? Ja. Og det lukter vel ganske ille, vil jeg tro? Vel, jeg beklager det. Jeg er så vant til lukten at jeg ikke legger merke til den. Dette rommet er jeg fortsatt i stand til å regjere over, men hva som skjer i huset for øvrig, har jeg svært lite styring med. Jeg skal ta et ord med Abdullah.»

«Unnskyld, frøken Vickery. Det var slett ikke meningen å være uhøflig,» sa Joan. Maude viftet avfeiende med en liten hånd.

«Du og jeg vil komme langt bedre overens hvis du snak-

ker rett ut. Det har jeg alltid gjort selv. Det er meget tidsbesparende.»

«Blir den ikke jaget av hundene?» Joan nikket mot de sovende myndene.

«Ikke vær dum! Bare se på dem! De har ikke jagd noe som helst på årevis. De var allerede langt over middagshøyden da jeg fikk dem av bin Himyar, den gamle sleipingen. Det grønne fjellets herre. En temmelig verdiløs gave, eller hva? Jeg hadde en spydbukk også, skal jeg si deg. En gave fra sultan Taimur bin Faisal, etter at han hørte meg beklage meg over at jeg aldri hadde greid å få has på en på alle mine reiser. Han mente visst at jeg skulle skyte den, men det virket som en temmelig usportslig ting å gjøre. Den sto tross alt bundet fast til en stolpe. Den var imidlertid ikke det minste tam, så den måtte bo ute. For noen horn de har! De kan være livsfarlige. Spydbukken min stakk ganske fort av. Jeg så ham aldri igjen, og jeg var tvunget til å lyve for sultanen og si at jeg hadde skutt og spist den og at den hadde smakt fortreffelig. Jeg skaffet til og med de der for å underbygge løgnen.» Hun pekte på et par mørke, rillete spydbukkehorn på veggen. «Helt bortkastet. Jeg tror ikke engang han husket at han hadde gitt meg den.»

«Jeg har lest at du sto sultan Taimur nær, i en helt annen grad enn andre vestlige kvinner.»

«Faren hans også. Men, du vet,» sa Maude, lett grunrende. «På den tiden, kanskje ... den gangen var jeg noe nytt, ser du. Og han satte alltid pris på nye leker. Som alle menn gjør.»

I stillheten som fulgte, kom den gamle tjeneren som hadde sluppet Joan inn, bærende på et brett med en tekanne av tinn og noen små glass, en skål med dadler og en med sukker. Han bøyde seg langsomt frem og plasserte brettet lydløst på kisten. Og uten å bli spurt, helte han opp te til dem.

«Abdullah, husker du spydbukken jeg fikk av sultan Taimur?» spurte Maude.

«Ja, frue. Den husker jeg.»

«Hva kalte jeg den? Husker du det?»

«De kalte den Snehvit, frue.» Abdullah satte et teglass foran henne, der hun kunne nå det.

«Ja visst! Snehvit var det! For et oppfinnsomt navn.» Maude sukket. «Noe hvitere enn den pelsen har du aldri sett. Jeg vet at vi burde servere kaffe med dadlene, men magen min tåler det dessverre ikke lenger. Hva var navnet ditt igjen, unge dame?»

«Jeg er ... Joan Seabrook, frøken Vickery.»

«Ja, visst er du det. Det er du som har skrevet alle de brevene. Rene flommen. Takk, Abdullah. Jeg lurar på hva som skjedde med Snehvit? Kanskje kom han seg tilbake til ørkenen igjen, men jeg tviler nå litt. Han ville nok ha ønsket det, akkurat som jeg. Vi ville ha hatt det bedre i ørkenen, både han og jeg. Men hva er det du *vil*, frøken Seabrook?» Maude virket plutselig opprørt, nesten sint. Hun børstet av skjørtet sitt og foldet hendene. «Det begriper jeg ikke, til tross for alle brevene.» Abdullah trakk seg tilbake, men idet han forlot rommet, kjente Joan hvordan blikket hans sveipet over henne. Uvilkårlig snudde hun seg og så etter ham. Han beveget seg utrolig grasiøst.

«Tja, jeg ...» sa hun forvirret.

«Han er litt av et syn, ikke sant?» skjøt Maude inn og stirret på Joan med et stikkende blikk.

«Tjeneren din er virkelig ... slående.»

«Men han er da ikke tjeneren min, frøken Seabrook. Han er *slaven* min. Jeg eier ham. Jeg kjøpte ham på en auksjon, i en grotte i åsene utenfor Nizwa. Hva sier du til *det*?»

«Jeg har hørt at det fortsatt praktiseres her,» sa Joan forsiktig. Hun visste ikke helt hvordan hun skulle forholde seg til denne eldre utgaven av forbildet hennes. Det var vanskelig å tolke sinnsstemningen og temperamentet hennes. Maude lente seg tilbake med et skuffet uttrykk i ansiktet.

«Jeg ser at jeg må anstrenge meg hardere om jeg skal greie å sjokkere *deg*, frøken Seabrook.»

«Å, jeg er sikker på at jeg kommer til å bli sjokkert, bare jeg får tid til å tenke bedre over det, frøken Vickery. Jeg er bare ikke helt ferdig med å la meg sjokkere av gasellen

ennå.» Det ble stille et øyeblikk. Maude gjorde smale øyne, så smilte hun et kort, rampete smil.

«Ha,» sa hun i stedet for å le. «Bra, jente. Du er ikke overdrevent høflig. Det liker jeg.»

Joan satte seg i den ene enden av den røde sofaen, nærmest skrivebordet. De drakk teen, som var både søt og bitter siden den inneholdt sukker og mynte. De spiste dadler. Utenfra hørtes klappingen av eselhover og klaskene fra føtter i lærsandaler. Lyset ble bløtere, og noen fluer summet dovent omkring rundt dem. Det var gått for lang tid siden Maude spurte Joan hva hun ville til at det føltes naturlig å svare, og mens hun ventet på å bli spurt igjen, lot hun blikket gli rundt i rommet. Maude tygde langsomt på en daddel. Blikket hadde noe innesluttet over seg, men hun var rolig igjen, nesten tankefjern. På skrivebordet sto en blyantskål i rosentre, uten annet innhold enn en ring. Denne var liten, men tung i utføringen, med et bånd av snodd tinn og en grov, lyseblå sten.

«Det var en interessant ring,» sa Joan og lente seg nærmere. «Hva slags sten ...»

«Ikke rør den!» glefset Maude høyt.

«Nei da, jeg ...» Joan ristet på hodet. Hun hadde ikke gjort noe forsøk på å ta på den.

«Ikke rør den der,» gjentok den gamle damen. Hun var vill i blikket, men Joan merket seg at det var ringen hun så på, ikke henne.

Hun flettet fingrene sammen og la hendene i fanget mens hun prøvde å komme på noe annet å snakke om. Ringen våget hun ikke å spørre mer om.

«Var dette huset også en gave fra sultan Taimur, frøken Vickery? Etter at han ga deg spydbukken?» sa hun. Maude blunket noen ganger. Så svarte hun som om ingenting var skjedd.

«Så visst ikke. Jeg kjøpte det – og til en høy pris. Taimurs far, Faisal, ga meg tillatelse til å tilbringe resten av mine dager i Oman, og det var sjenerøst nok i seg selv. Jeg tror kanskje jeg er den eneste, skal du vite. Den eneste europeeren

som bor her bare fordi jeg har lyst, og ikke av noen offisiell eller kommersiell grunn. Den nåværende sultanen, Said, er Faisals barnebarn, og hver gang en av dem dør, lurar jeg på om jeg nå kommer til å bli kastet ut av arvtageren. Men så langt har det gått bra. Han er av den erkekonervative sorten, men han får noen pussige innfall. De amerikanske misjonærene, for eksempel, jeg aner ikke hvorfor han lar dem bli. De er noen søte mennesker, dumme som gjess. De innbiller seg virkelig at de skal klare å omvende araberne til kristendommen. På den annen side driver de landets eneste sykehus.» Hun rettet en pekefinger mot Joan. «Ikke få tyfus mens du er her, frøken Seabrook – eller tuberkulose. Melken er infisert med tuberkulose. Pass på å få den kokt før du har den i kaffen din. Da jeg fikk tillatelse til å bli boende i Muscat, var dette det eneste huset som var tilgjengelig for meg. De finere husene fikk jeg ikke kjøpe. Jeg tror guvernøren her ville sørge for å holde meg på matten, om du forstår? Har du møtt ham ennå? Sayid Shahab? En respektinngytende fyr, styrer mer eller mindre uavhengig av sultan Said, som befinner seg langt unna i Salalah. Han sørget for at avtalen med meg ble overholdt, men ikke mer enn det.» Hun smilte svakt.

«Myndighetene virker veldig strenge her.»

«Akkurat. Hvilket gjør det nærliggende å spørre hvordan i all verden det har seg at de slapp inn deg, frøken Seabrook. Oman er ikke et sted som åpner armene for besøkende og folk som bare er nysgjerrige. Det har det aldri vært.» Maude holdt frem en daddel for gasellen. Dyret plukket den forsiktig ut av fingrene hennes.

«Nei,» sa Joan og følte seg ubekvem. «Faren min gikk på skole med den nåværende vesiren – utenriksministeren til sultanen – og det gjorde det litt enklere. Vi er gjester i vesirboligen, altså min forlovede Rory og jeg.»

«Bruker de fortsatt vesirtittelen? *Wazir*? Noe så søtt. Men når jeg tenker etter, så er vel Oman fortsatt et britisk protektorat, ikke sant? Selv om de ikke akkurat bruker det begrepet lenger. Det tar seg visst ikke ut å fremstå som en koloniherre nå for tiden.»